

DE KRESSEBIBLIOTHEEK VAN JULIUS DE GOEDE: UIT NOOD GEBOREN

Julius de Goede loopt al jaren mee in de stripwereld. Dienstplicht van anderhalve week zorgde ervoor dat hij niet op 11 oktober 1967 bij de oprichtingsbijeenkomst van Het Stripschap kon zijn, waarvoor hij was uitgenodigd. De Goede schreef soms voor het stripinformatieblad *Stripschrift*, bijvoorbeeld over Hans G. Kresse. Hoewel de illustrator annex vormgever niet lang verbonden zou zijn aan *Stripschrift* en Het Stripschap, bleef de interesse voor Kresse een rode draad in zijn leven. Met als eindresultaat de uitgave van 26 delen met strips en illustratiewerk van 'de meester'. Eind vorig jaar verscheen *Simson*, het laatste deel in zijn Kressebibliotheek.

door Rich Thomassen

De fascinatie voor Hans G. Kresse ontstond al in zijn jeugd: "Ik kon zelf wel aardig poppetjes tekenen en ik vond Kresse de beste tekenaar van Nederland. Als kind kende ik Eric de Noorman natuurlijk en ook wat hij verder maakte; historische platen en andere illustraties. Kresses tekeningen waren ook zonder zijn signatuur gemakkelijk te herkennen. En dat fasci-

Julius de Goede
OVER HANS G. KRESSE

Herinneringen aan een Meester

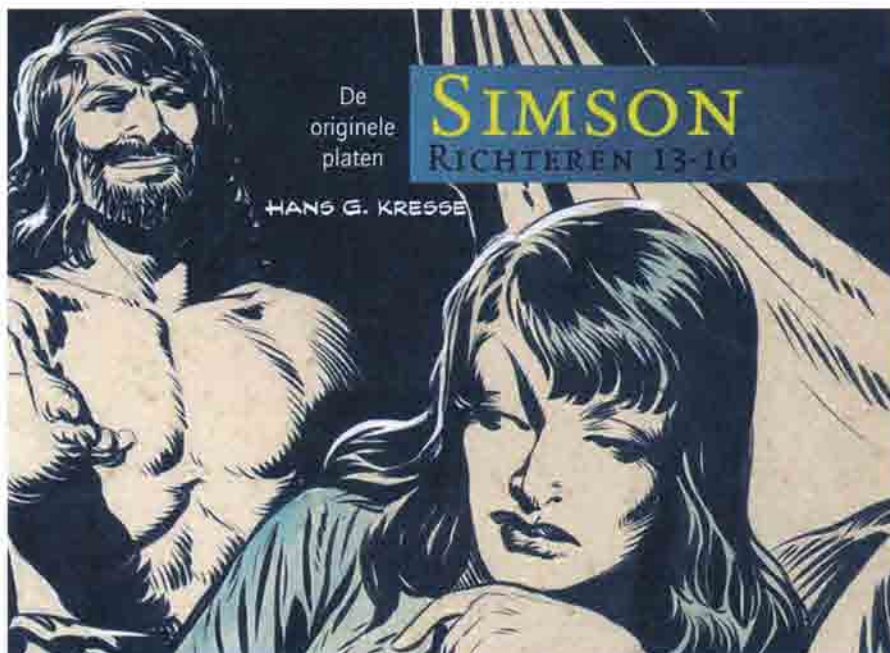

↗ Cover Over Hans G. Kresse

↖ Julius de Goede

eerde me. Toen ik op de kunstacademie zat, trok ik de stoute schoenen aan om hem te benaderen en dat verliep voorspoedig." De twee werden vrienden, een vriendschap die tot Kresses dood duurde. In zijn boekje *Over Hans G. Kresse, Herinneringen aan een Meester*, dat in 2010 verscheen, beschreef Julius de Goede uitgebreid deze vriendschap en samenwerking.

Julius' eerste boek met illustraties van Hans Kresse was *Kasteelverhalen en andere geschiedenissen*, tekeningen die Kresse maakte voor het weekblad *Revue*. Dit boek verscheen nog bij Uitgeverij Panda. Onder de titel *De wereldgeschiedenis verbeeld* bracht Julius in 2012 een overzicht van de schitterende, kleurrijke historische schilderijen die Kresse onder andere voor *Revue* had getekend. Dit boek gaf hij zelf maar uit, want geen uitgever zag er brood in. Daarna wilde hij meer werk van Kresse uitbrengen. Er waren tenslotte nog voldoende strips en illustraties van Kresse die het verdienden om in boekvorm te verschijnen. "Ik had intussen ontdekt dat uitgaven in een beperkte oplage financieel haalbaar waren. De erven van Kresse gaven me daarvoor toestemming", herinnert Julius

◀ Cover van Simson

▼ Onder: Binnenwerk van Simson

zich. "Het liefst wilde ik ongepubliceerd werk uitbrengen en nog liever gereproduceerd van de originelen, zo heb ik in vier delen de complete verhalen van Matho Tonga uitgegeven. En Kresses eerste indianenstrips van vlak na de oorlog. Die waren wel aangekondigd, maar zijn nooit uitgegeven."

Simson

De Kressebibliotheek telt nu 26 delen met strips en illustratiewerk van Kresse. Strips als *Detective Kommer*, *Pim en de Venusman* en *Roland de jonge jager* waren niet eerder in boekvorm verschenen. Daarnaast verschenen enkele verhalen van Eric de Noorman op het formaat waarop ze getekend waren en bracht Julius boeken uit met het illustratiewerk van Kresse bij vervolgh verhalen in Donald Duck.

Het beeldverhaal over Simson is afkomstig uit het Oude Testament en is nooit gepubliceerd en de teksten zijn zelfs niet afgemaakt. Scenarist van de strip was Jan de Haas, een man die in de Tweede Wereldoorlog flink foute publicaties op zijn naam had staan. Voor de inleiding moest De Goede het nodige speurwerk doen naar de auteur en de achtergronden van de strip: "Hans Kresse zal niet achter een religieuze strip hebben gestaan. Hij signeerde altijd elke strook, ook in iedere illustratie, of het nou voor een tijdschrift of een boek was, staat zijn signatuur. Maar deze religieuze strip heeft hij niet gesigneerd. En het indianenverhaal *De Grote Otter*, dat hij voor de paters Jezuïeten heeft getekend, heeft hij ook niet gesigneerd. Daar kon hij niet achter staan. Het is ook te zien aan de tekeningen van die indianenstrip: karikaturale koppen die niet passen bij Kresse. Dat zal

hij wel bewust, of misschien onbewust, hebben gedaan. *De Grote Otter* was uit 1946 of 1947. Hij kreeg toen vier gulden per plaatje en hij deed misschien twee weken over die 100 plaatjes. Dat was vijf keer het salaris van een arbeider. Hij tekende om den brode, het zal hem een zorg zijn geweest of het voor de Jezuïeten was of voor een gereformeerde foute auteur."

75 stuks

"Simson verscheen vorig jaar in een oplage van circa 75 stuks en ik heb er nu nog zes of zeven over. Het zet echt geen zoden aan de dijk. Ik heb ook geen zin meer om met pakken met boeken naar het postkantoor te gaan die ook nog eens beschadigd kunnen aankomen. Maar nu is de koek op. Ongepubliceerd werk is niet meer te vinden en voor zover het ergens bij verzamelaars zit, is het niet te traceren. En dat is wel zuur voor die spaarzame fans die nog interesse hebben."

Arendsoog

Julius de Goede heeft zijn Kresse-verzameling al geruime tijd geleden verkocht: "Ik heb zo'n twintig jaar geleden mijn verzameling weggedaan omdat ik merkte dat mijn kinderen geen interesse hadden in het beeldverhaal. Zoals zovele mensen tot hun teleurstelling hebben gemerkt. Ik herlas het niet meer en daar stond tien

◀ *Origineel schilderij voor het omslag van een Arendsoog boek: "Perfect maar doodsai."*

Correcties

"Kijk, het is natuurlijk leuk om voor zo'n boek plaatjes van Kresse op je computerscherm te vergroten en pas echt goed zien wat erop staat. Als je een strip leest, lees je van de ene pagina naar de andere omdat je door het verhaal gegrepen bent en je wilt zien hoe het verder gaat. En daarna kijk je misschien beter naar wat er op die plaatjes staat. Maar als je de plaatjes van Kresse op ware grootte ziet of ze zelf vergroot, zie je ontzettend veel meer. De tekening op de omslagen van de boeken is op anderhalf keer de grootte waarop die was getekend. De stroken zijn op ware grootte. Het aardige van reproducties van de originelen is dat je ook de correcties ziet."

Geen interesse

"Ik had ooit een idee voor een Kresseboek. Met Arne Zuidhoek, een maritieme tekenaar en schilder, maak ik ook boeken. Hij heeft heel veel gepubliceerd over het zeewezen. Arne weet daar verschrikkelijk veel van. Kresse heeft ook veel schepen getekend en ik heb eens voorgesteld om een boek te maken van die schilderijen en platen met commentaar van Zuidhoek vanuit zijn deskundigheid. Maar daar was geen interesse van de kant van de kinderen van Kresse voor. Daar word ik nodeloos van. Dat stimuleert niet. Er is genoeg origineel en mogelijk ongepubliceerd materiaal voorhanden. Alleen is het voor mij onbereikbaar. Als iemand zou zeggen, ik heb nog een stapeltje Kresseplaten voor je die een boek zouden kunnen opleveren, dan zou ik een gat in de lucht springen."

Research

"De inleidingen voor die boeken schrijven, het napluizen van het een en ander: over hoe zo'n verhaal tot stand is gekomen, waarop Kresse zich baseerde. Dat vind ik het leukste van het maken van zo'n boek. Het onderzoek naar de achtergronden en terugvinden hoe het precies zat. Dat houdt nu op. Want er is niets meer om na te pluizen."

streckende meters strip. En ik had alles uit mijn jeugd bewaard. Ik had vrij veel van Kresse, alle boekjes, originelen, correspondentie en persoonlijke dingen. Ik heb dat toen aan een grote verzamelaar geschonken. Daarvan heb ik nu wel bitter spijt! Ik heb alleen nog een originele Arendsoog die ik heb gebruikt voor een omslag. Die plaat is perfect gedaan, maar doodsai. Kresse had een verschrikkelijke hekel aan Arendsoog, maar deed het voor het geld. Hij vond het stomme verhalen. Hij was natuurlijk deskundig en hij vond het flauwekul wat in die Arendsoogboeken stond over indianen."

Plaatjespoeper

"Ik had best met Kresse willen samenwerken maar hij was eigenlijk te goed. Ik heb het een paar keer geprobeerd, maar dat kwam tot niets. 'Zo werk ik niet.' was zijn zure commentaar. Kresse zei ook tegen mij: word maar geen striptekenaar! Het is een slavenbaan, een hondenbaan. Hij zei, ik ben een plaatjespoeper. Toch heeft hij me geïntroduceerd bij Nieuwe Revu en Pep, maar na verloop van tijd merkte ik dat ik tekenen eigenlijk niet leuk vond. Ik had intussen een of twee best goede platen gemaakt en ik dacht, nou, dat kan ik, waarom zou ik nog meer maken? Dat was een beetje het einde van mijn illustratie-carrière, al weer zo'n vijftig jaar geleden.

Kresse kon niet meer van baan veranderen, hij moest voort. Voor Pep tekende hij één à anderhalve pagina van Vidocq of Erwin de zoon van Eric de Noorman per dag. Een verhaal in een week, maar in die zelfde week maakte hij nog een kleurenplaat en plote een andere strip. Hij werkte van 's ochtends elf tot 's nachts één uur. Op z'n werkkamer met de gordijnen dicht.

En dan vond Kresse ook nog tijd om verhalen te bedenken, teksten te schrijven, plotten te bedenken. Noem maar op. Een multitalent. En dat is mijn fascinatie voor die man. Hoewel hij eigenlijk gek was in de zin dat hij dat deed en het bleef doen. Met Eric die in tientallen landen werd verkocht, verdiende hij goud in de jaren vijftig. Hij had ook kunnen zeggen, ik maak één strook per dag en voor de rest ga ik in de zon zitten en leuke dingen doen. Maar hij kon alleen maar werken. Kresse werd wel, in 1954 geloof ik, overspannen en moest rust houden, maar dat was eenmalig. Daarna werkte hij nog drie keer zo hard. Ik heb eens uitgerekend dat hij ergens tussen de 50 en 60.000 tekeningen en platen heeft gemaakt."